

Úvodník

Milé čtenářky, milí čtenáři e-Věstníku, v tomto 17. a monotematickém čísle letošního Věstníku bychom Vás rádi informovali o tom, co se seběhlo v minulém poněkud hektickém týdnu. Je to téma velmi zásadní. Rozhodli jsme se mu věnovat jedno číslo Věstníku, které dostane každý

člen. Ti, které téma zaujme, budou moci samozřejmě diskutovat k tématu na IF PSNV. Zvolili jsme tuto metodu proto, že Věstník dostane každý člen, kdežto na IF není přihlášena ani polovina členů PSNV-CZ.

redakce

Ze života Společnosti

Causa plemenářský zákon

Kolegyně, kolegové, asi se to k Vám už doneslo. Co? Záležitosti spojené s pozměňovacím návrhem poslance Ing. Čiháka k tzv. plemenářskému zákonu. Protože věc se udála velmi hekticky v řádu hodin, nebylo možno Vás informovat, což nyní chceme napravit. Jistě pochopíte, že určité detaily zatím nejdou zveřejnit a že nám jde primárně o informování našich členů a věcnou stránku problému, nikoli o víření mediálních vln v našem poněkud zapařeném rybníčku.

Jak to celé vzniklo

Rada PSNV dostala ve čtvrtek 1. 12. večer informaci o tom, že Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR bude projednávat návrh tzv. plemenářského zákona (zákon č. 154/2000 Sb., tisk 616/0), který obsahuje také pozměňovací návrh poslance Ing. Čiháka, který by de facto přikazoval v ČR užívat k plemenitbě jen kraňské plemeno včely medonosné. Šlo o návrh, který sice již několik měsíců existoval a dokonce prošel i zemědělským výborem (to je výbor pro tuto

věc určený jako garanční), a tím i do třetího čtení v rámci současně běžící 53. schůze parlamentu. 3. čtení už je v podstatě jen o přijetí nebo nepřijetí. Pokud je nám známo, návrh nebyl projednán s žádnými včelařskými sdruženími a s jejich členy. Tedy přesněji: s PSNV nikdo nejednal, taktéž s MSVV a se Spolkem chovatelů včely tmavé či se sdružením Dubická včela. U ostatních to budeme zjišťovat. Těm, kteří jsou členy i jiných sdružení, budeme vděčni za informace, zda o tom s nimi někdo jednal či se jich ptal na jejich názor (IF PSNV).

Návrh byl na pořadu jednání v pátek 2. 12., což se ale nestalo, takže zbyly dva dny, kdy se dalo něco udělat. Rada PSNV téma projednala okamžitě již na jednání 1. 12. Došlo k velmi rychlé dohodě, že ano, že se veřejně ozveme, i když počítáme také s rizikem, že si znepřátelíme značnou část včelařské veřejnosti. Téma bylo podle našeho názoru natolik zásadní pro samotný obor, že rozhodování bylo krátké. Pokud by návrh byl schválen, stala by se ČR jediným státem, v němž je zákonem zakázán chov

původního plemene (v našem případě včely medonosné tmavé) i plemen dalších, a to ve prospěch plemena introdukovaného. K tomu ještě dodejme, že uznané chovatelské sdružení včely medonosné kraňské (při ČSV) je adresátem štědrých dotací z veřejných zdrojů.

Ve vyspělých státech si všude váží těch, kteří se věnují udržování původních plemen a odrůd jakožto cenné genetické rezervy pro budoucnost. Spojili se tedy lidé z PSNV, MSVV a SCHVT a nastala dvoudenní e-mailová smršť. Kvůli této extrémní situaci nebyly zatím kontaktovány další spolky, ale je předpoklad, že debaty s nimi se také rozběhnou.

Rozhodnuto jednak odborně oponovat pozměňovací návrh a naše námitky sdělit a vysvětlit všem poslancům, jednak informovat media formou tiskové zprávy.

O co vlastně šlo?

Podstata návrhu poslance Čiháka – vyjímáme pouze relevantní pasáž bez obsáhlého a vcelku nekompetentního zdůvodnění (chtěli jsme sem dát na ně odkaz, ale náhle je na screenu zpráva: „dokument nenalezen“):

Navrhuje se:

- *do § 20 odst. (4) za větu „K plemenitbě včel se používá přirozená plemenitba nebo inseminace včelích matek“ vložit větu:*

„K plemenitbě včel mohou být využívána pouze plemenná včelstva nebo sperma včely medonosné kraňské“.

V pondělí 5. 12. byli poslanci osloveni průvodním dopisem a dostali oponenturu podepsanou statutáry PSNV-CZ a SCHVT Leopoldem Matelou a Viktorem Švantnerem. Zároveň jsme nabídli

součinnost v dalších debatách i odborníky, kteří by se jich měli zúčastnit.

Shrňme hlavní důvody nesouhlasu s návrhem:

1. Návrh v podstatě znemožňuje záchranu našeho původního plemene včely medonosné tmavé jako genetického zdroje pro budoucnost;
2. Nepřiměřeně zasahuje m. j. i do činnosti Spolku chovatelů včely medonosné tmavé;
3. Vytváří nerovné tržní podmínky pro komerční šlechtitele včel, kteří nejsou členy sdružení chovatelů včely kraňské (eventuálně UCHS AMC při ČSV, z. s.);
4. Obecně není účelem plemenářského zákona zakazovat chov konkrétního plemene;
5. V okolních státech není přípustné, aby byl chov různých plemen včely medonosné legislativně regulován;
6. Pozměňovací návrh zavádí zásadní změny do regulace včelařství na území ČR, přesto neprošel standardním připomínkovacím řízením (např. u Ministerstva zemědělství, Ministerstva pro životní prostředí, včelařských spolků, atd.).
7. Není nutné zdůrazňovat, že text pozměňovacího návrhu je v rozporu s ústavním pořádkem ČR a komunitárním právem, resp. mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána.
8. Včela medonosná kraňská není až na výjimky v některých regionech původní plemeno v ČR. Je k nám systematicky dovážena a její populace se většinou mísí s populací tzv. místní včely a s jejím genofondem. U včely medonosné má většina plemen přirozený původ, tzn., nebyla záměrně šlechtěna člověkem a

areály výskytu proto nekopírují zemské hranice. Mísení genů znamená, že výsledkem je včela obsahující určité procento genů jiných plemen. Analýzy, které by s naprostou jistotou a přesností prokázaly čistotu genetiky, se u nás běžně a v masovém měřítku neprovádějí. Zdá se dokonce, že ani v t. zv. vyšších šlechtitelských chovech čistotu plemene nelze s jistotou zaručit. Jak by se tedy v případě schválení tohoto v praxi nerealizovatelného návrhu dále postupovalo např. u rozmnožovacích chovů či běžných chovatelů včel? Deklarování a vymáhání chovu jednoho plemene včely nerespektuje reálnou situaci.

Z průvodního dopisu poslancům:

... V rámci procesu projednávání v PSP se do schvalované novely zákona dostal i pozměňovací návrh poslance Pavla Čiháka.

Poslanec Čihák navrhuje změnu zákona na základě přiloženého odůvodnění. Ekologické a obecně biologické argumenty v něm uvedené ovšem nejsou podpořeny jedinou vědeckou prací či citací, a to přes to, že včela medonosná je vůbec jedním z nejvíce zkoumaných živočichů. Autor fakta nepodkládá ani amatérským výzkumem, a dokonce ani neuvádí konkrétní případ osobní zkušenosti.

V případě, kdy jsou uváděné důkazy založené více na osobních dojmech než na informacích podpořených vědeckým výzkumem, může snadno docházet k překrucování a účelovému pozměňování poznatků ve prospěch určité skupiny osob. V tomto případě navíc hrozí reálné nebezpečí, že v důsledku schválení úpravy dojde k trvalému a nevratnému poškození české přírody, snížení biodiverzity a nenahraditelné ztrátě původního genofondu včely medonosné na českém území.

Oponentní stanovisko se pak zabývá konkrétním a podrobným rozbořením jednotlivých témat. Vzhledem k tomu, že jde zatím o tzv. živou kausu a že bylo předmětem osobní korespondence s adresáty (poslanci), prozatím je nezveřejňujeme.

Tisková zpráva

6. 12. byla do světa médií vypuštěna tisková zpráva (najdete ji na [webu PSNV](#)). Někomu se bude možná zdát příliš „emotivní“, avšak je to v podstatě záměr. Vychází z posledních zkušeností s TZ, které jsme zpracovali. Ty konotace s holocaustem či „konečným řešením“ jsou v textu také proto, že něco podobného si kdysi dovolil pouze A. Hitler v Říši, kdy také zakázal chov včely medonosné tmavé.

Již o den později reagovala některá media, např. [zde](#) nebo [zde](#).

Výsledek?

Podle nedávných zpráv se zdálo, že pozměňovací návrh byl z programu jednání [stažen](#).

Původně se tedy zdálo, že je to zřejmě vítězství zdravého rozumu v jedné bitvě, nikoli však ve válce ...

Nicméně: zákon včetně oné vsuvky o AMC byl schválen v pátek 9. 12., a to drtivou většinou poslanců. Zemědělský výbor totiž jakožto výbor garanční sice stáhnul původní zvlášť formulovaný pozměňovací návrh, ale nechal jej ve svém usnesení z jednání konaného 23. 6. a toto usnesení jako celek podal jako pozměňovací návrh, přičemž navrhl hlasovat en bloc. Což se nakonec stalo.

Odkazy:

[Sněmovní tisk 616/1, část č. 1/2](#)

[Sněmovní tisk 616/3, část č. 1/2](#)

Výsledky hlasování:

[53. schůze, 394. hlasování, 9. prosince 2016, 13:24](#)

A teď něco bulváru:

Na písemný dotaz jednoho z našich členů poslanec Čihák uvedl také, že návrh zpracoval na podnět ČSV.

V předvečer hlasování o návrhu uspořádalo vedení ČSV pro poslance (zejména ze

zemědělského výboru) již tradiční “medový večer” ... *(Pozn. red.: zdá se, že mazání medu kolem úst je stále efektivním vyjednávacím prostředkem.)*

[Diskuse na Včelařském fóru](#)

[Něco o autorovi návrhu](#)

*Z dostupných původních materiálů sestavil
Jiří Matl*